

Negatívneho vplyvu umelej inteligencie na verejnú mienku sa obáva väčšina populácie.

Podľa najnovšieho reprezentatívneho prieskumu INŠTITÚTU PRE VEREJNÉ OTÁZKY (IVO) s podporou NADÁCIE ESET celkovo až 84% dospeléj populácie považuje schopnosti umelej inteligencie za rizikové, pokiaľ ide o jej vplyv na verejnú mienku. Schopnosti AI negatívne ovplyvňovať názory, postoje alebo správanie ľudí považuje 60% opýtaných za „veľmi rizikové“ a podľa ďalších 24% predstavujú „stredné riziko“. Naopak, iba každý desiaty respondent považuje vplyv umelej inteligencie na verejnú mienku za „málo rizikový“ (7%) alebo „bez rizika“ (3%).

Ako ďalej ukázali výsledky celoslovenského prieskumu na reprezentatívnej vzore 1 020 respondentov starších ako 18 rokov, spomedzi kľúčových schopností umelej inteligencie negatívne ovplyvňovať verejnú mienku, vzbudzujú **najväčšie obavy ľudí** predovšetkým falošné/zmanipulované videá tzv. **deepfake**, vytváranie a šírenie falošných správ a informácií tzv. **fake news** a **vytváranie či využívanie falošných profilov a obsahu na sociálnych sieťach**. V priemere ich za „vysoko rizikové“ alebo „stredne rizikové“ označilo takmer 90% opýtaných.

„Aj v našich dátach vidíme nárast podvodov s využitím umelej inteligencie. Predovšetkým ide využitie generatívnej umelej inteligencie cez deepfake videá či falošné fotky a stránky šíriace sa na sociálnych sieťach, cez ktoré sa útočníci snažia vylákať citlivé údaje a zmanipulovať používateľov, aby investovali do falošných investičných schém alebo kúpili neexistujúci či pochybný tovar,“ dopĺňa Juraj Jánošík, Director of Artificial Intelligence v spoločnosti ESET.

Obavy významnej časti respondentov (85%) sa ukázali aj v prípade ďalších schopností umelej inteligencie ako: **reprodukcia/napodobňovanie ľudského hlasu, manipulácia a úpravy existujúcich obrázkov a fotografií, falošné podcasty či falošné recenzie, hodnotenia alebo odporúčania**.

„Uvedomenie si miery rizika spojenej so schopnosťami umelej inteligencie manipulovať s verejnou mienkou a správaním je konzistentné aj so všeobecnými postojmi k vplyvu AI na spoločnosť. Napríklad až 84% respondentov súhlasí s názorom, že obsah vytvorený umelou inteligenciou predstavuje veľkú hrozbu pre schopnosť jednotlivcov rozpoznať pravdu a manipuláciu. Pre rovnako veľkú časť (80%) predstavuje AI riziko pre politiku a demokraciu – napr. jej zneužívaním na ovplyvňovanie volieb, verejnej mienky, manipulovanie a falšovanie vyjadrení politikov, šírenie propagandy a pod. Viac ako tri štvrtiny (78%) respondentov súhlasia aj s logickým dôsledkom a to, že klamlivý obsah vytvorený umelou inteligenciou spôsobuje konflikty a následne polarizáciu spoločnosti,“ hovorí analytik IVO Marián Veľšic.

Ako ukázali ďalšie výsledky, významná časť respondentov tiež vyjadrila **obavy z negatívnych dôsledkov vplyvu AI v mediálnej a komunikačnej oblasti**. Podľa 73% vedie klamlivý obsah vytvorený umelou inteligenciou k **oslabovaniu tradičných médií a príklon k alternatívnym médiám** a ďalších 66% súhlasí s názorom, že **na sociálnych sieťach začína dominovať obsah vytvorený umelou inteligenciou**.

„Obavy z negatívneho vplyvu AI sú pritom v populácii univerzálne rozložené. Stretneme sa s nimi tak u mužov ako aj žien, u mladšej, strednej aj staršej generácie, u ľudí s nižším i vyšším vzdelaním, rôznych profesií alebo obyvateľov malých obcí či veľkých miest. Je to jeden z mála fenoménov, ktorý ľudí názorovo nepolarizuje,“ dodáva k výsledkom Marián Veľšic.

Za najúčinnnejšiu **obranu proti manipulácii prostredníctvom nástrojov umelej inteligencie** považujú respondenti **najmä nasadenie technických prostriedkov a zodpovedné správanie – jednak samotných užívateľov, ale aj vývojárov a poskytovateľov AI služieb**. Napríklad podľa 35% opýtaných je najúčinnnejšie riešenie nasadenie algoritmov, detektorov, fact-checkingových služieb a pod. Podľa 31% zasa zodpovedné správanie užívateľov AI, spojené so vzdelávaním sa v tejto oblasti, kritickým myslením či dodržiavaním bezpečnostných zásad, a podľa ďalších 30% zodpovedný prístup vývojárov a prevádzkovateľov služieb umelej inteligencie.

U menšej časti respondentov sa **možno stretnúť aj s volaním po politickom riešení problému**. Štvrtina z nich (26%) považuje za najúčinnnejšie riešenie reguláciu umelej inteligencie štátom a/alebo inštitúciami EÚ. Ďalšia **pätina (19%) je dokonca za jej úplný zákaz**. Na druhej strane, **úplnú rezignáciu na riešenie problému** je vidno u každého desiateho respondenta (11%) s argumentom, že **„je to zbytočné, lebo AI nás časom aj tak ovládne“**.

„Nájsť technické riešenie, ktoré by dokázalo univerzálne identifikovať obsah generovaný umelou inteligenciou sa nateraz javí ako finančne aj výkonnovo náročná úloha. Podobné je to s politickou ochotou zásadnejšie zregulovať používanie umelej inteligencie, aj keď určité snahy o ochranu ľudí už existujú a to najmä v EÚ, ktorá presadila Akt o umelej inteligencii. V krátkodobom horizonte sa však vzdelávanie javí ako najefektívnejšia cesta na ochranu pred negatívnymi vplyvmi AI, predovšetkým pri rozpoznávaní obsahu generovaného pomocou AI, ale aj všeobecne pri rozpoznávaní dezinformácií či manipulácií na internete. Koniec koncov, na šírenie dezinformácií nepotrebujete len umelú inteligenciu a preto je dôležité ľudí vzdelávať v mediálnej gramotnosti a viesť ich ku kritickému mysleniu,“ uzatvára Juraj Jánošík zo spoločnosti ESET.

"Do akej miery považujete nasledujúce schopnosti umelej inteligencie za rizikové, pokiaľ ide o ich negatívny vplyv na názory, postoje alebo správanie ľudí?" (údaje v %)

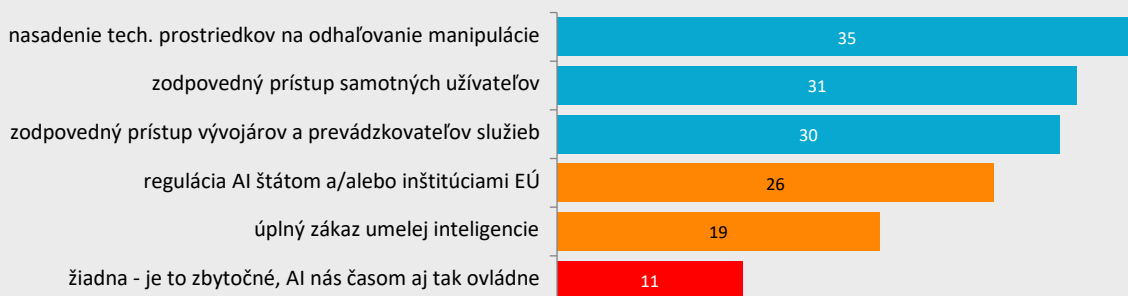
Zdroj: IVO, apríl 2025

„Do akej miery súhlasíte s nasledovným tvrdeniami?“ (údaje v %)

Zdroj: IVO, apríl 2025

"Ktoré z uvedených foriem sú podľa Vás najúčinnnejšou obranou proti manipulácii prostredníctvom nástrojov umelej inteligencie?*" (údaje v %)

Zdroj: IVO, apríl 2025

*Možnosť uviesť max. 2 odpovede

Metodologické údaje prieskumu

Dátum zberu údajov: apríl 2025

Výskumná metóda: reprezentatívny kvantitatívny prieskum

Veľkosť vzorky: 1 020 respondentov starších ako 18 rokov

Výberové znaky: pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkosť sídla, kraje SR

Metodika zberu dát: CAWI (on line panel) a CAPI (osobné dopytovanie)

Realizácia terénneho zberu údajov: agentúra FOCUS

O Inštitúte pre verejné otázky

Inštitút pre verejné otázky (IVO) je nezávislým centrom pre analýzy otázok verejnej politiky a transformačných procesov spoločnosti. Generuje myšlienky schopné ovplyvniť proces prípravy a implementácie dôležitých spoločenských rozhodnutí. Zverejňovaním svojich výskumných zistení IVO participuje na rozprave o dôležitých otázkach verejného záujmu. Poskytuje kritickú odbornú reflexiu a oponentúru riešení, ponúkaných rozmanitými spoločenskými aktérmi.

O Nadácii ESET

Nadácia ESET dlhodobo prispieva k rozvoju Slovenska podporou vedy, výskumu, technológií, vzdelávania a občianskej spoločnosti. Pomáha komunitám a organizáciám lepšie reagovať na výzvy dnešnej doby a rozvíjať ich potenciál – v súlade s hodnotami otvorenej, vzdelanej a odolnej spoločnosti.

Zameriava sa najmä na popularizáciu a rozvoj vedy a technológií, pričom jej vlajkovou iniciatívou je vlastný projekt ESET Science Award, ktorý zviditeľňuje výnimočnú vedu a osobnosti výskumnej scény na Slovensku. Nadácia zároveň systematicky podporuje vzdelávanie, najmä v oblastiach STEM, digitálnych zručností, informačných technológií a kybernetickej bezpečnosti.

Podporuje tiež iniciatívy, ktoré prispievajú k rozvoju občianskej spoločnosti a kvalitnejšiemu verejnému životu založenému na dôvere, faktoch, transparentnosti a demokratických hodnotách.

Od svojho vzniku v roku 2011 nadácia vytvára dlhodobé partnerstvá s organizáciami, ktorých aktivity majú merateľný spoločenský dopad. Podpora má rôzne formy – od financovania projektov až po expertnú spoluprácu a sieťovanie.

Kontakt pre styk s médiami

Marián Velšic, Ph.D. – Project manager & Analyst

tel.: +421 904 548 204

e-mail: marian@ivo.sk

Inštitút pre verejné otázky, Baštová 5, 811 03 Bratislava | Tel: +421 904 548 204 | www.ivo.sk | [Facebook/institut.sk](https://www.facebook.com/institut.sk)